

www.oljan.fo

Jan Müller

19 - 06 - 2013

Hetland og grannaoyggjar vilja hava størri sjálvstýri

Hóast skotska stjórnin hevur sett sær fyri at loysa frá Stórabretlandi við fólkaatkvøðu næsta ár, so er ikki vist, at íbúgvvararnir í Hetlandi, Orknoyggjum og Hebridunum, (Suðuroyggjum) fara at atkvøða fyri loysing frá Stórabretlandi. Teir raðfesta nevniliga meira sjálvstýri til oyggjarnar hægri heldur enn at lata allan avgerðarrætt til stýrið í Edinburgh. Oyggjabúgvvararnir eru tí farnir undir eina herferð, sum teir vóna kann tryggja teimum størri sjálvstýri í framtíðini, og tá hevur tað ikki so nógv at siga, um tað er undir leiðslu av skotum ella Bretum. Tey trý oyggjasamfeløgini fyri norðan og vestan í Skotlandi, Hetland, Orknoyggjar og Hebridurnar eru tí av álvara farin at gera vart við seg og krevja størri sjálvstýri uttan mun til, hvat úrslitið verður av fólkaatkvøðuni um skotska loysing frá Stórabretlandi næsta ár.

Myndugleikarnir í teimum trimum oyggjabólkunum vilja hava lóggevandi tingini í bæði London og Edinburgh at viðurkenna teirra serstøku støðu og geva teimum meira vald at stýra egnum viðurskiftum. Hetta skal síggjast sum partur av eini semju um eina nýggja skotska stýrisskipan. Undir herrópinum Okkara oyggjar okkara framtíð eru teir trýggir oyggjabólkarnir farnir undir eina herferð, sum miðjar móti at fáa størri avgerðarrætt yvir inntøkunum, betra orkusambandið við meginlandið og at fáa eftirlit við havbotninum, soleiðis at inntøkur, sum í dag fara til London, kunnu koma lokaløkjum til góðar. Eisini ynskja teir rætt til at krevja inn skatt., soleiðis at inntøkurnar frá eitt nú varandi orkukeldum og fiskivinnuni í størri mun kunnu koma oyggjunum til góðar. Tey, sum standa aftanfyrri herferðina, siga, at møguleikin at fáa størri avgerðarrætt hevur ongantíð verið so avgerandi sum júst nú og vísa til, at framtíðin hjá Skotlandi í Stórabretlandi verður avgjörd við fólkaatkvøðuna næsta ár. Hvussu endin enn verður á fólkaatkvøðuni, so ynskja oyggjabúgvvarnir at fáa størri sjálvstýri ikki bert frá London men

serstakliga frá Edinburgh. Fólkinu aftanfyrir herferðina siga, at tey fara at skipa fyrir eini stórarí ráðstevnu í Orknoyggjunum í september, har bæði jasigarar og neisigarar til skotska loysing fara at kjakast. Oygjabúgvarnir, sum við hesi herferðini ikki taka støðu til skotsku loysingina, vilja fegnir vita, hvørja støðu politikarar og onnur hava til størri sjálvstýri til oygjabólkarnar uttan mun til úrslitið av fólkaatkvøðuni. Steven Heddle, lögmaður í Orknoyggjunum heldur, at hvørki bretar ella skotar hava neyðuga áhugan fyrir serstøku støðuni hjá oygjasamfeløgunum fyrir norðan og vestan. Angus Campbell, lögmaður í Hebridunum eins og Robertson lögmaður í Hetlandi, eru samdir við starvsfelaga teirra í Orknoyggjunum um, at tað nú ræður um at fáa oyggunum størri sjálvstýri, uttan mun til úrslitið av fólkaatkvøðuni. Tað hevur annars ljóðað, at íbúgvvararnir í oyggunum kenna tað sum størri andsøgn at skula vera undir leiðslu av eini skotskari stjórn enn henni í London.